

Liturgie⁺

De dynamische betekenis van het kerkgebouw

Symposium op donderdag 12 oktober 2023 in de Stevenskerk Nijmegen

Veel christelijke gemeenschappen in Nederland en West-Europa worstelen met het behoud, de financiering en de (her)bestemming van hun kerkgebouw. Op dit symposium staat de fundamentele vraag centraal naar de betekenis van het kerkgebouw, vanuit haar oorspronkelijke bestemming. Kerkgebouwen zijn immers altijd gebouwd in functie van de liturgie, dat is hun primaire bestaansreden. Daarnaast hebben ze door historische ontwikkelingen in onze huidige samenleving ook heel wat andere betekenissen en functies gekregen.

Aanknopen bij de oorspronkelijk functie van het gebouw, de liturgie, wil dit symposium op zoek gaan naar de meervoudige betekenis en functies van het kerkgebouw en hoe deze zich verhouden tot de primaire, liturgische functie van het gebouw. Welke betekenissen heeft het kerkgebouw vandaag in een laatmoderne samenleving? Hoe kunnen liturgie, ruimte en meervoudige betekenis en gebruik elkaar versterken in deze tijd? Welke nevenfuncties zijn er mogelijk? Hoe verhouden deze zich inhoudelijk en ruimtelijk tot de liturgie?

Iedereen die zich op lokaal of bovenlokaal niveau bekommert om de vraag van de kerkgebouwen is dan ook van harte welkom!

Het symposium wordt georganiseerd door het **Genootschap voor Liturgiestudie** en de **Liturgische Kring** in samenwerking met **Luce, Tilburg University**.

Programma

- 10.00 u Inloop met koffie en thee
Opening en welkom
- 10.30 u Over de mystagogiek van het kerkgebouw
Prof. dr. Bert Daelemans s.j.
(ingenieur-architect, musicus en hoogleraar theologie aan de Universidad Pontificia Comillas in Madrid)
- 11.15 u Vragen en gedachtewisseling
- 11.30 u Pauze met koffie en thee
- 11.45 u Liturgie +: Het kerkgebouw als wederkerige ruimte
Dr. Sam Goyvaerts (*universitair docent liturgiewetenschappen aan de Tilburg School of Catholic Theology*) en **ds. Hans Uytendogaardt** (*emeritus-predikant, oud-secretaris Eredienst en oud-lid van de Bouw- en Restauratiecommissie van de Protestantse Kerk in Nederland*)
- 12.30 u Vragen en gedachtewisseling
- 12.45 u Middaggebed
- 13.00 u Lunch
- 13.45 u Drie concrete **casussen**
- * **Stevenskerk Nijmegen** (Theo Andriessen; directeur Stevenskerk en ds. Wilma Hartogsveld, stadspredikant)
  - * **St. Martenkerk Sint-Truiden** (Limburg, België; ir. ar. Regis Verplaetse, UR Architects)
  - * **Oranjekerk Amsterdam** (ds. Joke van der Velden, emeritus-predikant Oranjekerk)
- 14.45 u Gesprek en gedachtewisseling naar aanleiding van de casussen
- 15.30 u Afsluiting en borrel

Praktische informatie

Wanneer: donderdag 12 oktober 2023, 10.00 - 15.30 uur

Waar: Stevenskerk, Sint Stevenskerkhof 62, 6511 VZ Nijmegen

Route: Vanaf het station Nijmegen is het 15 minuten lopen naar de Stevenskerk. Zie voor de routebeschrijving <https://goo.gl/maps/qgyd3ShALYfvPB6m6>.

Er zijn meerdere bussen richting het centrum. De bushalte in de buurt is Plein 1944; op 5 minuten loopafstand.

Voor wie met de auto komt: de parkeergarages in de buurt zijn Eiermarkt, Mariënborg en Kelfkensbos.

Kosten: (inclusief koffie/thee, lunch en borrel) € 40,- voor belangstellenden; € 20,- voor leden van het Genootschap voor Liturgiestudie en de Liturgische Kring; € 10,- voor studenten.

Aanmelding voor 4 oktober via deze link:

<https://webapp.fkt.uvt.nl/dibsa/aanmelding/index?sdr=1376>

Genootschap
VOOR
Liturgiestudie

